

Kapitola 16

NEJSTARŠÍ OSÍDLENÍ NAŠÍ VLASTI

- první příslušníci lidského rodu se na Zemi objevili před třemi miliony let - tady začal dlouhý vývoj lidské společnosti
- nejstarší období tohoto vývoje nazýváme **pravěk**
- **PRAVĚK:**
  - klima chladnější než dnes
  - pravěcí lidé trpěli zimou a hladem
  - pravěcí lidé žili ve skupinách = **tlupách**
  - prvně si hledali úkryty v jeskyních, později si stavěli jednoduché chaty z větví a kůží
  - **muži lovili zvěř** - prvně jen malá zvířata, časem své zbraně zdokonalili a troufli si i na koně, bizony, a i mamuty
  - **ženy sbíraly jedlé rostliny**, plody, kořínky - ve společnosti tehdy velmi vážené
  - **doba kamenná** -> zbraně z opracovaných kamenů
  - nejstarší a nejjednodušší kamenný nástroj, který pravěcí lidé dokázali vyrobit byl tzv. **pěstní klín** (*namaluj si obrázek ze strany 70*)
  - životně důležitý byl pro pravěkého člověka **oheň** - nejdřív jej získali náhodně (např. při bouřce zapálil blesk strom), později se jej naučili rozdělovat
  - **prvním ochočeným zvířetem se stal pes** - sloužil jako hlídač a pomáhal lidem při lovu
  - **doba bronzová a doba železná** -> lidé postupně začali vyrábět nástroje a zbraně z kovu (prvně z bronzu a pak ze železa)
  - někteří lidé se v této době začali věnovat pouze zpracování kovů a vyrábění nástrojů -> stali se z nich **řemeslníci**

VYNECHEJ ŘÁDEK

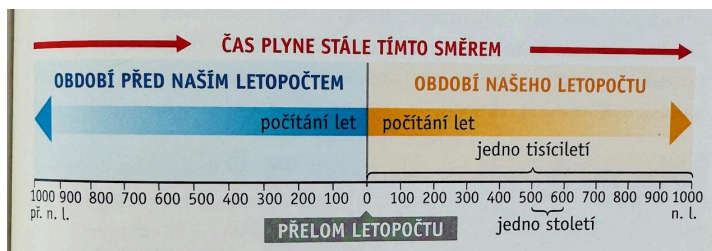
- v době železné přišli na náš území první obyvatelé - **KELTOVÉ**
- **Keltové** byli odvážní bojovníci, vyspělí řemeslníci, výborní obchodníci
- vyráběli železné zemědělské nářadí, krásné šperky z bronzu a drahých kovů, znali už sklo
- *jako první u nás razili vlastní mince*

- stavěli velká opevněná sídliště - ta byla středisky obchodu a řemesel
- *namaluj si ze strany 72 - bud' minci, sošku býka nebo kamennou hlavu Kelta*

Kapitola 15

JAK MĚŘÍME ČAS A POZNÁVÁME DĚJINY

- plynutí času si lidé uvědomovali již v dávných dobách - sledování změn v přírodě došli k základním časovým úsekům - **rok, měsíc, den** - toto dělení času zachycujeme v **kalendáři**
- **v našem kalendáři je počátkem letopočtu narození Ježíše Krista**
- v historii lidstva počítáme ale i s delšími časovými úseky - **století a tisíciletí**
- historie lidstva je velmi dlouhá, mnoho se stalo před narozením Ježíše Krista - tyto události zapisujeme jako **před naším letopočtem (př. n. l.)**, události v letech po narození Ježíše Krista označujeme jako **našeho letopočtu (n. l.)**

- jedno **století trvá 100 let**, jedno **tisíciletí trvá 1000 let**
- naši předkové vytvořili nejen kalendář, ale vynalezli také **hodiny = přístroj na měření času**
- z počátku používali lidé jednodušší druhy hodin: **přesýpací, sluneční**, až později vynalezli hodiny mechanické
- *Jaké jiné druhy hodin znáš? Napiš: _____*
- **dějiny lidstva se zabývají vědy historie a archeologie** - zkoumají všechny pozůstatky z minulosti
- **historici** získávají poznatky o lidských dějinách z písemných památek

- **archeologové** získávají poznatky ze zbytků předmětů (budovy, pohřebiště, nástroje, nádoby, mince, zbraně...)
- o hmotné a písemné památky z minulosti pečují **muzea, galerie, archivy a knihovny**